

PÄÄTÖS

Nro 9/2014/1

Dnro ISAVI/4/04.08/2012

Annettu julkipanon jälkeen

13.2.2014

ASIA Vehkanevan turvetuotantoalueen ympäristölupa, Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 24.11.2011 nro 11/0324/1 tuotantolohkojen 7 ja 9 osalta uudelleen käsiteltäväksi palauttama asia sekä päästömääräysten täsmentäminen lohkoilla 1-6 ja 8, Kinnula

HAKIJA Vapo Oy
PL 22
40101 JYVÄSKYLÄ

ASIAN KÄSITTELYN AIKAISEMMAT VAIHEET

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös 12.5.2010

Aluehallintovirasto on 12.5.2010 päätöksellään nro 43/10/1 myöntänyt Vapo Oy:lle ympäristöluvan turvetuotantoon Kinnulan kunnan Kinnulan kylässä sijaitsevan Vehkanevan tuotantokuntoisella noin 211 ha:n alueella sekä lohkojen 7 ja 9 uudella, yhteensä noin 59 ha:n alueella.

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 24.11.2011

Vaasan hallinto-oikeus on edellä mainitusta päätöksestä tehtyjen valitusten johdosta kumonnut aluehallintoviraston päätöksen tuotantolohkojen 7 ja 9 osalta ja palauttanut asian näiltä osin aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Aluehallintoviraston luparatkaisua ja lupamääräyksiä 2, 3 ja 14 on muutettu. Lisäksi hallinto-oikeus on velvoittanut Vapo Oy:n 29.2.2012 mennessä toimittamaan aluehallintovirastolle suoritettuun kuormitus- ja päästötarkkailuun perustuvan esityksen Vehkanevan turvetuotantoalueen kuivatusvesien vesistöön johtamisen päästörajoista luvan täydentämistä varten. Aluehallintoviraston tulee selvityksen perusteella täsmentää lupamääräyksiä tarpeellisilta osin tai täydentää lupaa.

Ratkaisunsa perusteluissa Vaasan hallinto-oikeus on lausunut päästö- ja kuormitusrajoista seuraavaa:

”Itä-Suomen ympäristölupavirasto on 14.12.2001 vesilain nojalla myöntänyt luvan Vehkanevan turvetuotantoalueen kuivatusvesien johtamiseen. Hallinto-oikeus on 14.3.2003 päätöksellään nro 03/0068/2, johon korkein hallinto-oikeus ei päätöksellään 2.12.2003 taltionro 3062 myöntänyt valituslupaa, määrännyt muun muassa, että luvan saajan on, mikäli aikoo jatkaa tässä päätöksessä tarkoitettua toimintaa vuoden 2008 jälkeen, mainitun vuoden maaliskuun loppuun mennessä tehtävä ympäristölupavirastolle ympäristölupaa koskeva hakemus. Hakemukseen luvan saajan tuli liittää muun muassa suoritettuun tarkkailuun perustuva esitys Vehkanevan turvetuotantoalueen kuivatusvesien vesistöön johtamisen päästörajoista.

Päätöksen nro 03/0068/2 perusteluissa hallinto-oikeus on todennut kuivatusvesien johtamisen päästörajoista, että jäteveden johtamisluvassa tulee vesilain 10 luvun 24a §:n 1 momentin (467/1987) mukaan antaa tarvittavat määräykset johdettavan jäteveden tai muun aineen määrästä ja koostumuksesta sekä siitä, miten sitä päästetään vesistöön. Kun otetaan huomioon mainittu säännös sekä vesilain 10 luvun 2a § (1416/1994), jonka mukaan luvassa on otettava huomioon paras käytettävissä oleva tekniikka, hallinto-oikeus on katsonut, että pitkäaikaisesta turvetuotannosta johtuvalle vesistökuormitukselle tulee lupapäätöksessä asettaa vuotuiset enimmäiskuormitusrajat. Vehkanevan turvetuotantoalueen aiheuttaman vesistökuormituksen selvittäminen edellyttää suon kuivatusvesien määrän ja koostumuksen seurantaa, mikä parhaiten tapahtuu suon käyttö- ja päästötarkkailun yhteydessä. Päästö- ja kuormitusrajoissa tulee ottaa huomioon myös turvetuotantoalueelta tuleva luonnollinen kuormitus. Kysymys Vehkanevan kuormitus- ja päästörajojen asettamisesta on tarkoituksenmukaisinta ratkaista turvetuotantoalueen vuonna 2008 jätettävän jatkolupahakemuksen käsittelyn yhteydessä.

Hallinto-oikeus toteaa, että Vapo Oy:n hakemus ei ole sisältänyt mainittua esitystä, eikä aluehallintovirasto ole sellaista hakemuksen täydennyksenä edellyttänyt, eikä nyt myönnettyyn lupaan sisälly päästömääräyksiä vesistökuormituksen osalta. Hallinto-oikeus on tästä syystä määrännyt Vapo Oy:n esittämään aluehallintovirastolle luvan täydentämistä varten päästömääräysesityksensä. Hallinto-oikeus katsoo, että nykyisen oikeuskäytännön mukaisesti päästö- ja kuormitusrajojen sijasta tai ohella voidaan käyttää myös vesienkäsittelyn puhdistustehon raja- tai tavoitearvoja. Hallinto-oikeus on asettanut esityksen tekemiselle lyhyen määräajan, koska Vehkanevan tuotantoalueen kuivatusvesien päästötarkkailua on tehty voimassa olevan luvan velvoitteena jo pitkään ja velvollisuus kyseisen esityksen tekemiseen on ollut luvan haltijan tiedossa.”

Päätöksen osittaisen kumoamisen perusteluina Vaasan hallinto-oikeus on lausunut seuraavaa:

”Pintavalutuskentälle 1 on johdettu vesiä pumpaamalla tuotantolohkoilta 4, 5, 6 ja 8, yhteensä noin 211 hehtaarilta. Lisäksi pintavalutuskentälle 1 tulee vesiä tuotantoalueen ulkopuolelta. Asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella vesienkäsittelyn tehostaminen johtamalla tuotantoalueen ulkopuoliset vedet eristysojilla pintavalutus- kentän ohi, ottamalla pintavalutuskenttä 1 ympärivuotiseen käyttöön ja rakentamalla uusi ympärivuotinen pintavalutuskenttä 2 on tarpeen. Lohkojen 1–3 vesienkäsittelyn tehostamiseksi ympärivuotisesti toimivan pintavalutuskentän 2 rakentaminen on vält-

tämätöntä. Näin vesienkäsittely vastaa parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimusta Vehkanevan olosuhteissa.

Aluehallintovirasto on myöntänyt luvan lohkoille 7 ja 9 ehdollisena niin, että kuntoonpano voidaan aloittaa aikaisintaan kahden vuoden kuluttua siitä, kun pintavalutusken-
tät ovat toimintakuntoisia. Hallinto-oikeuden päätös nro 03/0068/2 edellytti uudessa luvassa asetettavaksi kuivatusvesien johtamiselle päästömääräykset, joiden noudat-
taminen olisi osoitus pintavalutuksen asianmukaisesta puhdistustehosta. Kun pääs-
tömääräyksiä nyt annetussa luvassa ei ole asetettu, eikä Vehkanevan vesistökuormi-
tusta kokonaisuudessaan laajennusalueen lohkot 7 ja 9 mukaan lukien lupaharkin-
nassa ole riittävän luotettavasti arvioitu, päätös on siltä osin, kuin lupa on myönnetty lohkoille 7 ja 9, kumottu.

Lohkojen 7 ja 9 osalta asia on palautettu aluehallintovirastolle. Muita tuotantoalueita koskevan luvan täydentämisen tai lupamääräysten täsmentämisen yhteydessä alue-
hallintovirasto voi, mikäli hakemusta mainittujen lohkojen osalta jatketaan, antaa lu-
paratkaisunsa myös mainittujen uusien tuotantolohkojen 7 ja 9 osalta.

Ottaen huomioon vesienkäsittelyn tehostaminen ja sen, ettei tällä päätöksellä myön-
netä lupaa uusille tuotantoalueille, toiminnasta ei aiheudu merkittävää vesistön pi-
laantumista eikä toiminta estä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoi-
tosuunnitelman Keski-Suomen pintavesien toimenpideohjelman vuoteen 2015 Mat-
kusjoelle asetettujen tilatavoitteiden saavuttamista.”

HAKEMUS

Hakija on toimittanut Vaasan hallinto-oikeuden 24.11.2011 tekemän palautuspäätök-
sen perusteella edellytetyt, asian käsittelemiseksi tarvittavat tiedot 30.4.2012. Hake-
musta on täydennetty 11.9.2012 ja 29.11.2012.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 7 d) kohdan mukaan luvanvaraista
toimintaa on turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus, jos tuotanto-alue on yli 10 ha.

Aluehallintovirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 7 c) kohdan no-
jalla toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

Vaasan hallinto-oikeus on 24.11.2011 päätöksellään nro 11/0324/1 kumonnut Itä-
Suomen aluehallintoviraston päätöksen (12.5.2010 nro 43/10/1) Vehkanevan tuotan-
tolohkojen 7 ja 9 osalta ja palauttanut asian näiltä osin Itä-Suomen aluehallintoviras-
tolle uudelleen käsiteltäväksi.

Samalla päätöksellä Vaasan hallinto-oikeus on lisäksi velvoittanut Vapo Oy:n
29.2.2012 mennessä toimittamaan aluehallintovirastolle suoritettuun kuormitus- ja
päästötarkkailuun perustuvan esityksen Vehkanevan turvetuotantoalueen kuivatus-
vesien vesistöön johtamisen päästörajoista luvan täydentämistä varten. Aluehallinto-
viraston tulee selvityksen perusteella täsmentää lupamääräyksiä tarpeellisilta osin tai
täydentää lupaa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toiminta-alueen hallinta ja kaavoitustilanne

Vehkanevan lohkoja 7 ja 9 koskevat alueet ovat Vapo Oy:n omistuksessa. Alueet kuuluvat tilaan Vehkaneva (256-401-1-158). Vehkanevalle lännestä johtavasta tiealueesta on tiesopimus Metsähallituksen kanssa voimassa vuoteen 31.12.2050 saakka.

Hankealueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava, jonka maakuntavaltuusto on hyväksynyt 16.5.2007 ja ympäristöministeriö vahvistanut 14.4.2009. Vehkaneva on kaavassa merkitty turvetuotantoalueeksi (EO/tu). Vehkanevan länsipuolelta menee ulkoilureitti, jonka varrella on Matkusjoen virkistysalue. Vehkanevan itäpuolella Ylä-Jäppäjärven rannalla sijaitsee Petäjistön perinnemaisema ja Pyöreäsaaren muinaismuistokohteet. Vehkanevan koillispuolella sijaitsee Kangaskylän arvokas maisema-alue.

Hankealueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa.

Yleiskuvaus toiminnasta (lohkot 7 ja 9)

Vehkanevan lohkot 7 (47,0 ha) ja 9 (12 ha) ovat uusia tuotantoalueita, joilla ei ole tehty turvetuotannon kuntoonpanotöitä. Ympäristölupaa haetaan niiden turvetuotannolle yhteensä 59,0 hehtaarin alalla.

Toiminta käsittää tuotantoalueiden vesiensuojelurakenteiden tekemisen, alueiden kuntoonpanovaiheen, turvetuotantovaiheen ja jälkihoitovaiheen. Vehkanevan kuntoonpano aloitetaan ympäristöluvan täytäntöönpanokelpoiseksi tulemisen jälkeen. Tuotantovaihe kestää noin 20–30 vuotta. Tämän jälkeen alue siirtyy jälkihoitovaiheeseen ja sitä seuraavaan uuteen käyttömuotoon.

Vehkanevalla nostetaan jyrsinpolttoturvetta ja osin ympäristöturvetta mekaanisella kokoojavaunulla, vaihtoehtoisesti toisioerottimella varustetulla imuvaunulla tai HAKU-menetelmällä keräiltynä, vuosittain 30–50 vuorokauden aikana tuotantokaudella toukokuu-syyskuu. Keskimääräinen vuosituotantomäärä on noin 29 500 m³ jyrsinpolttoturvetta, jolloin kuljetusmäärät ovat noin 245 rekkakuormaa vuodessa.

Energiaturpeen pääkäyttöpaikka on Kokkolassa ja Pietarsaaressa olevat voimalaitokset. Ympäristöturve menee lähiympäristöön kuivikkeeksi, kompostointiin, lietteen imeytykseen ja maanparannukseen.

Turvetuotannon loputtua alue siistitään ja tarpeettomat rakenteet ja rakennelmat poistetaan alueelta. Hakija kunnostaa omistamansa alueet uuteen maankäyttöön mahdollisimman pian toiminnan päättymisestä. Mahdollisuuksien mukaan tuotannosta poistuneiden alueiden kuivatus järjestetään erillisesti eli ne rajataan tuotannossa olevien alueiden ulkopuolelle. Tuotannosta poistuneiden alueiden vedet johdetaan vesiensuojelurakenteiden kautta viranomaisten määräämän ajan. Jälkikäyttömuotoina tulevat kysymykseen esimerkiksi metsittäminen tai viljely.

Vesien käsittely ja päästöt vesistöön

Kaikki kuivatusvedet Vehkanevan lohkoilta 7 ja 9 (yhteensä 59 ha) johdetaan laskuojalla Palokinpuroon ja edelleen Matkusjokeen.

Kuivatusvesien käsittelyyn kuuluvat sarkaojen lietetaskut ja päisteputkipidättimet ja padottavalla rakenteella sekä pintapuomilla varustetut laskeutusaltaat sekä metsäojitetulle suolle rakennettava pintavalutuskenttä.

Kuivatusvedet johdetaan lohkolta 7 kokoojaojia pitkin virtaamansäätöpadon 18 kautta laskeutusaltaaseen 7 ja edelleen lohkon 1 kokoojaojaa pitkin pumppaamolle ja sieltä paineputkea pitkin pintavalutuskentälle 2. Lohkolta 9 kuivatusvedet johdetaan laskeutusaltaaseen 11 ja edelleen pumppaamalla lohkon 1 eteläosan pumppaamon kautta paineputkella pintavalutuskentälle 2. Tälle pintavalutuskentälle johdetaan myös tuotannossa olevien lohkojen 1–3 vedet 102,3 hehtaarin tuotantoalalta. Kenttä on otettu käyttöön toukokuussa 2012. Pintavalutuskentältä vedet johdetaan mittapadon kautta laskuojaan ja Palokinpuroon. Pumppausjärjestelmä on ympärivuotisesti toimiva. Kentän pinta-ala on 7,3 hehtaaria, mikä on noin 4,3 % sen valuma-alueesta silloin, kun myös lohkojen 7 ja 9 vedet johdettaisiin kentälle.

Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 suoalueet ovat kokonaan ojitettuja. Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 nykytilan kuormitus (metsäojitus) ja luonnonhuuhtouma on vuositasolla yhteensä 274 kg kiintoainetta, 2,4 kg fosforia ja 49 kg typpeä.

Etelä-Suomen ympärivuotisella pintavalutuksella varustettujen turvetuotantosoiden ominaiskuormitusten perusteella laskettuna Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 (59 ha) vuosittainen tuotantovaiheen nettokuormitus olisi noin 708 kg kiintoainetta, 9,2 kg fosforia ja 409 kg typpeä vuodessa. Suurin vuosikuormitus aiheutuu ensimmäisestä ojitusvuodesta, jolloin vuosikuormitus on arvion mukaan noin kaksinkertainen tuotantovaiheeseen verrattuna.

Turvetuotantoalueilla ei ole yleensä tarkkailtu orgaanisen aineen aiheuttamaa hapenkulutusta (COD_{Mn}). Vapo Oy:n läntisen Suomen turvetuotannon tarkkailussa vuonna 2011 laskettiin 13 ympärivuotisille pintavalutuskentälle päästötarkkailussa COD_{Mn} -kuormitukset, josta satujen ominaiskuormituslukujen perusteella on arvioitu Vehkanevalle orgaanisen aineen hapenkulutuksen (COD_{Mn}) bruttokuormitukset, koska nettokuormituksen eli luonnonhuuhtoutuman suuruutta ei tiedetä.

Vehkanevan 59 hehtaarin tuotantoalalta tulee teoreettisten laskelmien mukaan vuosittain orgaanisen aineksen kuormitus, joka aiheuttaa noin 11 340 kg:n hapenkulutuksen.

Pöly, melu ja liikenne

Turvetuotannon pölypäästöjen määrään vaikuttavat turpeen kosteus, maatuneisuus, hiukkaskoko, tuotantomenetelmä ja tuulen voimakkuus. Suurimmat pölypäästöt ajoittuvat turpeen keräys- ja aumausvaiheisiin, jolloin käsitellään kuivaa turvetta. Kaluston ja menetelmien kehittymisen myötä pölyhaitat ovat vähentyneet, mutta turvepölyä voi silti yhä levitä ajoittain tuotantoalueen läheisyyteen. Pölyhiukkasten kokojakauma

painottuu yli 10 µm:n hiukkasiin, mutta pöly sisältää myös hengitettäviä hiukkasia (PM₁₀, alle 10 µm) ja pienhiukkasia (PM_{2,5}, alle 2,5 µm).

Vehkaneva sijaitsee asutukseen nähden syrjässä. Alle 500 metrin päässä tuotantoalueesta ei sijaitse asuinkäytössä olevia rakennuksia, joten pölyhaittoja ei asutukseen nähden esiinny. Lähimmät vesistöt sijaitsevat 0,8–1 kilometrin etäisyydellä hankealueen länsipuolella ja niiden rannoilla ei ole asutusta, joten toiminnasta ei aiheudu pölyhaittoja vesistöihin eikä niiden virkistyskäytölle.

Melutasot tuotantoalueiden ympäristössä vaihtelevat käytettävien koneyhdistelmien ja melun paikallisten leviämisolosuhteiden mukaan. Melun määrään voidaan vaikuttaa mm. koneiden valinnalla, töiden ajoituksella, turveaumojen ja teiden sijoituksella sekä riittävän leveillä ja tiheillä kasvillisuusvyöhykkeillä.

Vehkanevan hankealueen etäisyys lähimpiin asutuksiin on yli kilometri, joten meluhaittoja ei tule esiintymään muualla vastaavanlaisissa kohteissa tehtyjen selvitysten perusteella.

Hankealueelta tuleva turpeen toimitus tapahtuu pääasiallisesti reittiä Vehkanevan työmaatie–Kinnula/Perho yhdystie (7520)–Valtatie 13 Kokkolaan ja Pietarsaareen. Kelirikkoaikana kuljetukset voivat tapahtua myös Lestijärven kautta.

Vehkanevan turvekuljetukset toimitetaan käyttökohteisiin lähinnä lämmityskauden aikana. Kuljetukset nostavat jonkin verran kuljetusreittein teiden liikennemääriä, mutta vaikutus liikenteen aiheuttamaan pölyyn ja meluun ei ole merkittävä eikä teiden liikenneturvallisuus vaarannu. Turvekuormat peitetään pölyämisen estämiseksi.

Varastointi ja jätteet

Polttoöljy varastoidaan niin, ettei se pääse leviämään vesistöön tai pohjaveteen vahinkotapauksissa. Hakijan arvion mukaan tuotantokauden aikana kuluu polttoöljyä noin 26 500 litraa. Säiliöitä täydennetään tuotantokauden aikana kulutuksen mukaan. Lisäksi käytetään voiteluöljyä noin 180 litraa sekä muita voiteluaineita noin 40 kg. Voiteluaineet varastoidaan tukikohta-alueella niille varatuissa paikoissa. Pintavalutuskentän pumppaamo on verkkovirtakäyttöinen.

Tuotannossa syntyy hakijan arvion mukaan 180 litraa jäteöljyä, 30 kg kiinteää öljyjätettä, 10 kg akkuja, 1 m³ sekajätettä, 1 500 kg aumamuovia ja 120 kg rautaromua. Tilapäinen säilytys suoritetaan asianmukaisissa tiloissa ja jätteet toimitetaan käsiteltäväksi toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä. Vehkanevalle on laadittu kaivannaisjätedirektiivin mukaisen jätehuoltosuunnitelma.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Hakijan arvion mukaan tuotantoalueen lohkojen 7 ja 9 kuivatusvesien puhdistus on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Tuotanto on suunniteltu harjoitettavaksi ja työmaaliikenne järjestetty siten, että asutukselle ei aiheudu kohtuutonta räsitusta pölyn ja melun muodossa. Toiminnassa syntyvien jätteiden eri jakeiden tilapäinen

säilytys ja toimittaminen sekä käsittelyyn että hyötykäyttöön on suunniteltu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Tuotantoalue, sen ympäristö ja toiminnan vaikutukset ympäristöön

Tuotantoalueen nykytila

Vehkanevan lohkot 7 ja 9 liittyvät välittömästi Vehkanevan toiminnassa olevaan tuotantoalueeseen. Lohkot ovat valmistelemattomia alueita. Alueella on tehty vuonna 2008 linnusto- ja kasvillisuus selvitys.

Vehkanevan lohkot 7 ja 9 muodostuvat Isosta Sääksnevasta ja Petäikkönevan pohjoisosasta. Iso Sääksneva rajoittuu toiminnassa olevaan Vapo Oy:n Vehkanevan turvetuotantoalueeseen ja Petäikkönellä on toiminnassa oleva yksityinen turvetuotantoalue.

Kasvillisuus selvityksen mukaan alue on kokonaan ojitettua ja suotyypit pääosin muuttamia ja turvekankaita. Luonnontilaisina säilyneitä alueita ei esiinny. Alueen kasvi- ja sammallajisto on tavallista metsä- ja suolajistoa eikä alueelta havaittu merkittäviä lajeja, mikä yhdessä ojituksien kanssa vähentää alueen luonnonsuojelullista arvoa.

Linnusto on pohjoiselle Keski-Suomelle tavanomaista. EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeista alueelta tavattiin metso, kapustarinta ja liro.

Asutus ja maankäyttö

Vehkaneva sijaitsee Kinnulan kunnassa Kinnulan kylässä noin seitsemän kilometriä kuntakeskuksesta länteen. Hankealueen ympäristö on suurelta osin ojitettua suota ja talousmetsää sekä toiminnassa olevaa turvetuotantoaluetta.

Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 läheisyydessä (500 metrin säde) ei sijaitse vakituksessa asuinkäytössä tai vapaa-ajan käytössä olevia rakennuksia. Lähimmät vakituksessa asuin käytössä olevat tilat ovat Nielujärven rannalla noin 1,2 kilometrin etäisyydellä lounaaseen lohkon 9 reunasta. Lähimmät vesistöt ovat hankealueen länsipuolella 0,8-1,0 kilometrin etäisyydellä sijaitsevat Pieni Sääksjärvi ja Sarvilampi. Muutamia vapaa-ajan asuntoja sijaitsee Sääksjärven ja Palokkijärven rannoilla, joihin etäisyyttä hankealueelta on 1,2–1,4 kilometriä.

Suojelukohteet ja pohjavesialueet

Vehkanevan lähialueella ei sijaitse Natura 2000 -verkoston kohteita, luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita. Lähin Natura 2000 -alue on Lehtosenjärvi (FI 1001008) noin 2,7 kilometriä hanke-alueesta luoteeseen. Koko Lestijoen vesistöalue kuuluu suojeltuihin valuma-alueisiin (MUU100033), johon kuuluvat siten myös Pieni Sääksjärvi ja Sääksjärvi sekä Lehtosenjärvi. Lehtosenjärven valuma-alueen raja on noin 120 metrin etäisyydellä Vehkanevan lohkon 7 länsipuolella. Vehkanevan kuivatusvesiä ei kuitenkaan johdeta Lehtosenjärven valuma-alueelle.

Luontoselvityksen mukaan hankealueella ei esiinny luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia luontotyyppejä, metsälain 10 §:n tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, eikä vesilain (264/1961) 15 a §:n tai 17 a §:n mukaisia suojeltuja pienvesikohteita.

Hankealueella tai sen läheisyydessä (500 m:n säde) ei ole tiedossa olevia muinaisjäännöksiä eikä kulttuuriperintökohteita.

Alle viiden kilometrin etäisyydellä Vehkanevasta ei sijaitse pohjavesialueita. Lähistöllä ei ole myöskään kaivoja, joiden veden antoisuuteen tai laatuun hanke voisi vaikuttaa.

Pitkien etäisyyksien vuoksi hankealueen turvetuotannolla ei ole vaikutuksia pohjavesiin eikä suojelualueiden luontoarvoihin.

Vesistö

Vehkanevan suunniteltu tuotantoalue sijaitsee Kymijoen vesistöalueella ja siellä Viitasaaren reitin Isojoen-Jääjoen valuma-alueen Matkusjoen alueella (14,453). Kuivatusvedet johdetaan laskuojaa pitkin Palokinpuroon ja edelleen Matkusjoen kautta Ylä-Jäppään. Matkusjoen alueen pinta-ala on 39,15 km² ja järvisyys on 2,07 %. Palokinpuron valuma-alue on 14,29 km².

Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 osuus Palokinpuron valuma-alueesta on 4,1 % ja Matkusjoen valuma-alueesta 1,5 %. Kun otetaan huomioon myös jo tuotannossa oleva Vehkaneva (211 ha), niin Palokinpuron valuma-alueesta koko Vehkanevan osuus on 18,9 % ja Matkusjoen alueesta 6,9 %. Matkusjoen koko yläpuolinen valuma-alue on 250,8 km². Siitä Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 osuus on 0,2 % ja koko Vehkanevan osuus 1,1 %.

Virtaamat

Virtaamat Vehkanevan alapuolisessa Palokinpurossa ja Matkusjoessa on arvioitu vuosien 1962–2011 virtaama- ja valumatietojen perusteella.

Palokinpuron keskivirtaama on vain 120 litraa sekunnissa ja virtaamavaihtelut ovat suuria. Matkusjoen keskivirtaama 2,09 m³/s, kesäaikana keskivirtaama on 1,18 m³/s ja keskialivirtaama 0,23 m³/s.

Veden laatu

Vehkanevan alapuolisessa Palokinpurossa, Matkusjoessa ja Ylä-Jäppässä, johon Matkusjoki laskee, on tehty vesistötarkkailua Vehkanevan velvoitetarkkailuna vuodesta 1999 alkaen. Matkusjoen yläosalla on Petäikkönevan turvetuotantoalueen alapuolinen havaintopaikka, josta tuloksia on vuodelta 2004 alkaen.

Matkusjoen vesi on tummanruskeaa, hapanta, ravinteikasta ja rautapitoista. Palokkijärvestä ja Vehkanevalta tulevan Palokinpuron vesi on laadullisesti huonompaa kuin Matkusjoen, sillä Palokinpuron vedessä on runsaasti ravinteita ja rautaa ja vesi on hyvin sameaa. Korkeista rauta- ja humuspitoisuudesta johtuen vesi on väriltään hyvin tummaa. Palokinpurosta tulevat vedet heikentävät Matkusjoen veden laatua vain hy-

vin vähän. Pitkäaikaisten keskiarvojen mukaan Palokinpuron vaikutuksesta joen veden keskimääräinen rautapitoisuus lisääntyy noin 300 µg/l ja kokonaistyyppipitoisuus noin 60 µg/l.

Matkusjoen kokonaisfosforipitoisuuksiin ja veden humuspitoisuuksiin Palokinpuron kautta tulevat vedet eivät sen sijaan vaikuta. Matkusjoen vedenlaatu on hyvin samantyyppistä jo sen yläosalla kuin Vehkanevan kuivatusvesien purkuosan Palokinpuron alapuolella. Kovin suuria muutoksia Matkusjoen vedenlaadussa ei ole tapahtunut vuosien 1999–2011 välisenä aikana. Vuoden 2011 syksy oli runsassateinen ja tyyppiyhdisteitä ja humusaineita oli joessa tuolloin runsaasti, mutta se ei johtunut Vehkanevan kuivatusvesien vaikutuksista, sillä pitoisuudet olivat samaa tasoa jo Matkusjoen yläosalla.

Palokinpuron kautta Matkusjokeen tuleva vesimäärä on vähäinen ja siten vesistövaikutukset Matkusjokeen ovat hakijan tekemien laimennuslaskelmien mukaankin varsin vähäiset.

Matkusjoki laskee vetensä Ylä-Jäppään. Ala- ja Ylä-Jäppä muodostavat yhtenäisen vesialueen (305 ha), jonka keskisyvyys on 3,4 metriä ja suurin syvyys 11,8 metriä. Matkusjoen ja Ylä-Jäppän vesien laatu on hyvin samankaltaista. Ylä-Jäppän vesi on hapanta ja väriltään ruskeaa. Pintaveden keskimääräiset ravinne- ja a-klorofyllipitoisuudet kuvastavat rehevyyttä. Rehevöitymistä ilmentää myös alusveden heikko happitilanne.

Tiedot Vehkanevan päästö- ja vaikutustarkkailun tuloksista 2000-luvulta

Toiminnassa olevan Vehkanevalla on tehty kuormitustarkkailua lähinnä kesäaikaisin vuodesta 2003 lähtien. Vehkanevan vuosikuormitukset on laskettu lähes aina käyttäen Vapo Oy:n ympärivuotisten tarkkailuasemien keskimääräisiä ominaiskuormituslukuja, sillä laskentaan tarvittavia Vehkanevan omia virtaamatietoja puuttui pitkiltä ajoilta. Vain vuosina 2006 ja 2010 vuosikuormitusten laskentaan on käytetty Vehkanevan omia tarkkailutuloksia.

Vehkanevalla sulanmaan ajan toiminnassa oleva pintavalutus otettiin käyttöön vuonna 2006 ja siitä lähtien ominaiskuormituslukuja on saatu kesäajalle. Vuoden 2010 kuormitusluvut kuvaavat koko vuoden kuormitusta, joskin silloin siihen sisältyy talviajan perustason menetelmän ominaiskuormitus. Pintavalutuksesta lähtevä fosforikuormitus on ollut varsin vähäistä vuonna 2010 koko vuoden ja kesällä 2011 nettokuormitus jäi alle luonnonhuuhtoutumatason. Vapo Oy:n läntisen Suomen ympärivuoden toimivien pintavalutuskenttien tuotantoajan ominaiskuormitukseen verrattuna Vehkanevan sulan maan ajan kuormitukset ovat olleet alhaisia.

Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 päästöjen aiheuttamat vesistövaikutukset olisivat selviä Palokinpurossa, mutta Matkusjoessa suhteellisen vähäisiä tehostetusta vesienkäsittelystä johtuen. Laskennalliset pitoisuusmuutokset Palokinpurossa ovat sen nykyinen vedenlaatu huomioiden pieniä.

Kymijoen–Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman mukaan Matkusjoen hyvää tilaa ei saavuteta vuoteen 2015 mennessä, vaan aikatavoitetta on jouduttu pidentämään

vuoteen 2021. Perusteluna aikataulun pidentämiselle on esitetty, että kuormituksen vähentäminen edellyttää tehokkaiden vesiensuojelutoimien käyttöä Matkusjoen valuma-alueella ja ulkoisen kuormituksen vähentäminen ei välittömästi näy vesimuodostuman ekologisessa tilassa.

Hakijan käsityksen mukaan Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 turvetuotanto ei aiheuta merkittävää vesistön pilaantumista eikä siten estä Kymijoen–Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa Matkusjoelle ja Jäppäjärville asetettujen tilatavoitteiden saavuttamista tai turvaamista.

Matkusjoen valuma-alueella on Vapo Oy:llä Vehkanevalla turvetuotantoaluetta tuotannossa noin 211 ha ja samalla valuma-alueella sijaitsee myös tuotannossa oleva yksityinen Petäikkönevan turvetuotantoalue (30 ha).

Tuotannossa olevan Vehkanevan kuivatusvedet johdetaan Palokinpuroon kuten suunniteltujen lohkojen 7 ja 9 vedetkin. Petäikkönevan kuivatusvedet johdetaan Matkusjokeen Palokinpuron yhtymäkohdan yläpuolella.

Siinä vaiheessa, kun kaikki Matkusjoen valuma-alueen turvetuotantoalueet ovat tuotannossa, niiden yhteinen tuotantoala on 300 hehtaaria. Vesienkäsittelynä niillä on ympäristölupien mukaan ympärivuotinen pintavalutus tai vastaava. Vehkanevan tuotannossa olevalla 211 ha:n alalla on nykyisin vielä vain kesäajan toiminnassa olevan pintavalutus 108 ha:n alalla ja muilta osin on käytössä perustaso virtaamansäädöllä. Pintavalutuskenttä 2 on otettu käyttöön keväällä 2012.

Teoreettisten laskelmien mukaan Matkusjoen valuma-alueen turvetuotantoalueiden (300 ha) tuotantoajan yhteinen nettokuormitus olisi noin 3 862 kg kiintoainetta, 45 kg fosforia ja 1 993 kg typpeä vuodessa.

Kuormitusarvion perusteella laskennallinen veden kiintoainepitoisuuden nousu olisi Palokinpurossa 1,4 mg/l, fosforipitoisuuden nousu 8,0 µg/l ja typpipitoisuuden nousu 352 µg/l. Typpipitoisuuden nousu on merkittävä ja myös fosforin pitoisuusnousu on kohtalainen. Sen sijaan kiintoaineen osalta pitoisuusnousu on hyvin vähäistä. Matkusjoen osalta turvetuotantoalueiden kuivatusvesien aiheuttamat ravinteiden ja kiintoaineen pitoisuusnousut ovat hyvin vähäisiä.

Kalasto ja kalastus

Vehkanevan turvetuotannon vaikutuspiirissä olevat Palokinpuro, Matkusjoki ja Ylä-Jäppä ovat kuuluneet Matkusjoen kalataloudelliseen yhteistarkkailuun vuodesta 2003 alkaen. Tarkkailuohjelman on hyväksynyt Keski-Suomen TE-keskuksen kalatalousyksikkö 23.9.2003. Kalataloudellinen tarkkailuohjelma on uusittu vuonna 2009 vuosille 2009–2017 ja kalatalousviranomaisen on hyväksynyt sen kirjeellään 18.12.2009.

Matkusjoen kalataloudelliseen yhteistarkkailuun on kuulunut kalastustiedusteluja, koeverkkokalastuksia, sähkökoekalastuksia ja koeravustuksia.

Kalataloustarkkailujen perusteella ahven ja kivisimppu ovat Matkusjoen runsaslukuisimmat kalalajit. Niiden lisäksi joessa tavataan mm. särkiä, mateita, taimenia ja hau-

kia. Taimenet ovat peräisin alueelle tehdyistä istutuksista. Merkittävimmät saalislajit alueella ovat hauki ja ahven. Istutuksista peräisin olevaa rapua esiintyy koko joen alueella, mutta kanta on harva. Palokinpurossa kalastus on hyvin vähäistä. Tehdyissä kalastustiedusteluissa kukaan vastanneista ei ole ilmoittanut kalastaneensa purossa.

Ylä-Jäpän kalasto koostuu pääasiassa särjistä, ahvenista ja salakoista. Särki on alueella selvä valtalaji. Muita järvessä esiintyviä lajeja ovat mm. hauki, lahna, kiiski ja kuha. Järven rapukanta on harva. Ylä-Jäpällä kalastaa vuosittain 40–70 henkilöä. Kalastus tapahtuu enimmäkseen verkoilla ja katiskoilla pääasiassa keväällä ja kesällä. Myös mato-onkia, virveleitä ja pilkkionkia käytetään yleisesti. Ravustusta varten on viime vuosina myyty vuosittain noin 160 mertalupaa. Merkittävimpiä saalislajeja olivat hauki, ahven ja kuha. Myös taimenia ja rapuja on saatu saaliiksi jonkin verran.

Jäppäjärviin ja Matkusjokeen on viime vuosina istutettu kuhaa, järvitaimenta ja rapua. Kuha on menestynyt hyvin, mutta järvitaimenen ja ravun istutukset eivät ole tuottaneet toivottua tulosta.

Alapuolisen vesistön kokonaiskuormituksen kasvun lisääntyminen edellyttää kalataloudellista kompensatiota, vaikka käytännössä Vehkanevan hankealueen vaikutuksia ei voida täsmällisesti eritellä muista samaan suuntaan vaikuttavista tekijöistä kuten maa- ja metsätalous ja asutus. Turvetuotannon kuormituksen vaikutuksen kalastoon arvioidaan jäävän melko vähäiseksi koko purkuvesistössä.

Virkistyskäyttö

Matkusjoen ja Ylä-Jäpän rannoilla on sekä vapaa-ajan että vakituista asutusta. Ala-Jäpän rannalla Kinnulan keskustan tuntumassa on myös kaksi uimarantaa.

Hakijan arvion mukaan rantakiinteistöille ja niiden käytölle ei aiheudu Vehkanevan turvetuotannosta korvattavaa virkistyshaittaa.

Hakijan esitys pintavalutuskäsittelyn kuormitus- ja/tai tehorojoiksi sekä esitys puhdistetun veden pitoisuusrajoiksi (kiintoaine, fosfori, typpi ja COD_{Mn}).

Vehkanevalla on tehty vain sulanmaan ajan päästötarkkailua, joten vuosikuormituksille ei voi asettaa sen perusteella päästörajoja. Vapo Oy:n läntisen Suomen ympäristöalueiden turvetuotantoalueiden pintavalutuskenttien keskimääräisten ominaiskuormitusten suuri vuotuinen vaihtelu osoittaa, että myöskään ominaiskuormitusraja-arvoja ei ole syytä asettaa Vehkanevalle.

Vehkanevan päästötarkkailutuloksien perusteella hakija on tehnyt arvion lähtevän veden pitoisuusraja-arvoksi.

Toiminnassa olevan Vehkanevan lähtevän veden laatua on tarkkailtu vuodesta 2004 alkaen. Vuosina 2004–2007 oli käytössä vesiensuojelumenetelmänä laskeutusaltaat 1 ja 2 virtaamansäädöllä. Vuonna 2006 otettiin käyttöön kesäajan toiminnassa oleva pintavalutuskenttä. Muina aikoina vedet on johdettu pintavalutuskentän luona olevan laskeutusaltaan 3 kautta, josta veden laatua tarkkailtiin erityisesti talvella 2011. Kaikki vesinäytteet vuosilta 2004–2006 on otettu sulanmaan aikana, mutta pintavalutuksen

käyttöön oton myötä on otettu muutamia talviajan näytteitä pintavalutuksen ohitukseen menevistä vesistä vuosina 2007–2010. Tuotantoalueelta tulevan veden laadusta ei ole tietoja.

Ympärivuotinen pintavalutuskenttä toimii talviajalla heikommin kuin sulanmaan aikana, joten keskimääräiset lähtevän veden pitoisuudet tulevat olemaan hieman korkeampia kuin sulanmaan aikana.

Vuonna 2011 Vapo Oy:n läntisen Suomen ympärivuotisessa tarkkailussa olleiden pintavalutuskenttien (n=13) keskimääräiset lähtevän vedenkiintoainepitoisuudet olivat 4,5 mg/l (1,1–8,5 mg/l), kokonaistyyppipitoisuudet 1 957 µg/l (890–4 180 µg/l), kokonaisfosforipitoisuudet 60 µg/l (12–9 µg/l) ja COD_{Mn}-arvot 60 mg/l (25–85 mg/l).

Hakija on esittänyt, että toiminnassa olevan Vehkanevan ja muiden Vapo Oy:n pintavalutuskenttien vedenlaatutietojen perusteella Vehkanevalta lähtevän veden keskimääräisien vuositason pitoisuuksien voidaan ympärivuotisen pintavalutuskäsittelyn jälkeen arvioida olevan tuotantovaiheessa:

Kiintoaine	7 mg/l
Kokonaistyyppi	2 300 µg/l
Kokonaisfosfori	45 µg/l
COD	50 mg O ₂ /l

Tuotantoalueiden kuntoonpanovaiheessa nämä arvot hakijan mukaan saavat ylittyä, koska kentän toimintakyky vakiintuu 2–3 vuodessa käyttöönotosta ja kuormitus tänä aikana suurempaa.

Hakija esittää, että edellä mainitut pitoisuudet voidaan asettaa tavoitteellisiksi pitoisuuksiksi pintavalutuskentän jälkeen tuotantoaikana.

Turveteollisuusliiton vuonna 2009 esittämät turvetuotantoalueiden vesiensuojelumenetelmien pitoisuusreduktiot (puhdistustehot) pintavalutuskenttäkäsittelyssä ovat kiintoaineelle luokkaa 55–92 %, kokonaistypelle 49 % ja kokonaisfosforille 46 % sekä kemialliselle hapenkulutukselle (COD_{Mn}) 5–20 %.

Vehkanevan osalta kiintoaineen reduktioissa päästään hyviin tuloksiin, mutta lähtevän veden vuosien 2006–2011 korkea tyyppipitoisuus viittaa siihen, että Turveteollisuusliiton esittämään reduktioon ei päästä. Vehkanevalta lähtevien kuivatusvesien fosforipitoisuudet ovat alhaisia muiden vastaavien turvesoiden pitoisuuksiin nähden, joten fosforireduktio jäänee alle 40 %. Pintavalutuksen teho orgaanisen happea kuluttavan aineksen osalta on heikko, joten vain 5 % reduktioon on mahdollista päästä.

Vehkanevan turvetuotantoalueen pintavalutuskäsittelyn keskimääräisiksi, tavoitteelliseksi pitoisuusreduktioiksi tuotantoaikana hakija esittää:

Kiintoaine	60 %
kokonaistyyppi	30 %
Kokonaisfosfori	30 %
COD _{Mn}	5 %

Tavoitearvojen toteutumista seurataan tarkkailulla vuosittain pintavalutuskenttien ylä- ja alapuolelta hakemukseen liitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Mikäli kahden tuotantovuoden jälkeen tavoitearvoja ei ole saavutettu, hakijan tulee esittää suunnitelma vesienkäsittelyn tehostamiseksi Keski-Suomen ELY-keskukselle.

Pintavalutuskenttien 1 ja 2 valmistuminen, ympärivuotisen käyttöönoton ajankohta ja tiedot niiden toimivuudesta

Pintavalutuskentän 1 penkereitä on vahvistettu 3.–10.5.2012. Eristysojituksia on tehty 16.4.–3.5.2012 ja niihin vielä korjauksia 1.6.–5.6.2012. Töiden jälkeen kenttä on ympärivuotiseen käyttöön soveltuva.

Eristysojitusten toteutuksen jälkeen pintavalutuskentän valuma-alue pieneni 119 hehtaariksi. Kuormituslaskennassa pienentynyt valuma-alue on otettu huomioon 5.6.2012 alkaen. Hakijan mukaan kentän penkereiden vahvistustyöt ja ojien tukkimiset vaikuttanevat mitä ilmeisimmin vuoden 2012 puhdistustuloksiin.

Pintavalutuskentälle 1 vedet johdetaan pumppaamon 1 ja jako-ojan kautta. Vesien johtamista ja jakamista kentälle voi vielä parantaa, sillä kentällä on vielä oikovirtauksia.

Pintavalutuskenttä 2 on otettu käyttöön toukokuussa 2012 ja ilmoitus valmistumisesta on tehty Keski-Suomen ELY-keskukselle 25.5.2012. Vesi jaetaan kentälle pumppaamalla reikäputkien kautta. Kentän rakentamistyöt vaikuttanevat mitä ilmeisimmin vuoden 2012 puhdistustuloksiin.

Pintavalutuskentältä 1 lähtevän veden laatu on ollut vuonna 2012 keskimäärin seuraava (n=10): kiintoaine 11,7 mg/l, kokonaisfosfori 72 µg/l, kokonaistyyppi 2 900 µg/l ja COD_{Mn} 100 mg O₂/l.

Puhdistustehot ovat olleet heinäkuussa 2012 (n=2):

Kiintoaine	20 %
Kokonaisfosfori	-46% (fosforikuorma kasvanut)
Kokonaistyyppi	-32% (typpikuorma kasvanut)
COD _{Mn}	-145% (orgaaninen kuormitus kasvanut)

Pitoisuusreduktiot ja pitoisuudet eivät ole tavoitteiden mukaiset. Niihin ovat hakijan mukaan saattaneet vaikuttaa heikentävästi kentällä tehdyt rakennus- ja muutostyöt vuonna 2012.

Kuormitusarvot ovat olleet tammi-heinäkuussa keskimäärin (n=14) ominaiskuormituksen bruttoarvoina: kiintoaine 236 g/ha/d tyyppi 30 g/ha/d, fosfori 0,7 g/ha/d ja orgaanisen aineksen hapenkulutus (COD) 845 g O₂/ha/d.

Pintavalutuskentältä 2 lähtevän veden laatu on ollut vuonna 2012 keskimäärin seuraava (n=5): kiintoaine 11,7 mg/l, kokonaisfosfori 114 µg/l, kokonaistyyppi 2 700 µg/l ja COD_{Mn} 93 mg O₂/l.

Pitoisuusreduktiot ovat olleet heinä-elokuussa 2012 viiden näytteen perusteella:

Kiintoaine	47 %
Kokonaisfosfori	-82% (fosforikuorma kasvanut)
Kokonaistyyppi	-16% (typpikuorma kasvanut)
COD _{Mn}	-41% (orgaaninen kuormitus kasvanut)

Pitoisuusreduktiot ja pitoisuudet eivät ole tavoitteiden mukaiset. Niihin ovat hakijan mukaan saattaneet vaikuttaa heikentävästi kentällä tehdyt rakennus- ja muutostyöt vuonna 2012.

Kuormitusarvot ovat olleet heinäkuussa 2012 kolmen näytteen perusteella keskimäärin ominaiskuormituksen bruttoarvoina: kiintoaine 143 g/ha/d, typpi 33 g/ha/d, fosfori 3,2 g/ha/d ja orgaanisen aineksen hapenkulutus (COD) 944 O₂/ha/d.

Tulos ei ole edustava, koska aineisto on vähäinen ja näytteet kuvaavat pienen virtaaman aikaa. Myös uuden kentän käyttöönotto voi vaikuttaa purkautuvaan vesimäärään pienentävästi kentän kostuessa.

Hakijan esitys lohkojen 1–6 ja 8 päästörajoiksi

Hakija on muun muassa tarkkailutuloksiin pohjautuen arvioinut, että Vehkanevan pintavalutuskentiltä lähtevän veden keskimääräisten pitoisuuksien voidaan ympärivuotisen pintavalutuskäsittelyn jälkeen arvioida olevan tuotantovaiheessa:

Kiintoaine	7 mg/l
Kokonaistyyppi	2 300 µg/l
Kokonaisfosfori	45 µg/l
COD	50 mg O ₂ /l

Hakija esittää, että nämä pitoisuudet voidaan asettaa tavoitteellisiksi pitoisuuksiksi pintavalutuskentältä lähtevän veden laadulle tuotantoaikana.

Vastaavasti pintavalutuskentillä saavutettavaksi puhdistustehoksi hakija on arvioinut:

Kiintoaine	60 %
Kokonaistyyppi	30 %
Kokonaisfosfori	30 %
COD	5 %

Hakija esittää, että edellä mainitut pitoisuusreduktiot voidaan asettaa tavoitteellisiksi reduktiovaatimuksiksi tuotantoaikana. Kuntoonpanovaiheessa esitetyt tavoitearvot saavat ylittyä, koska kentän toimintakyky vakiintuu 2–3 vuodessa käyttöönotosta.

Lisäksi hakija on esittänyt, että tavoitearvojen toteutumista seurataan vuosittain tarkkailulla pintavalutuskenttien ylä- ja alapuolelta. Mikäli kahden tuotantovuoden jälkeen tavoitearvoja ei ole saavutettu, hakijan tulee esittää Keski-Suomen ELY-keskukselle suunnitelma vesienkäsittelyn tehostamiseksi.

Hakija on selventänyt esitystään pintavalutuskentän 1 osalta, jolle johdetaan vedet lohkoilta 4, 5, 6 ja 8 niin, että mikäli edellä olevia tavoitearvoja ei ole saavutettu tuotantovuosien 2013 ja 2014 jälkeen, hakijan tulee maaliskuun loppuun 2015 mennessä

sä tehdä Keski-Suomen ELY-keskukselle selvitys ja tarvittaessa suunnitelma vesienkäsittelyn tehostamiseksi.

Selvityksessä on tarkasteltava puhdistustehoon vaikuttavia asioita, mm. puhdistukseen tulevan veden laatua, millä ollessaan hyvälaatuista voi olla puhdistustehoon pääsemiseen merkittävä vaikutus. Selvityksessä on verrattava pintavalutuskentältä purkautuvan veden laatua suhteessa Etelä-Suomessa toiminnassa olevien kenttien veden laatuun. Selvityksessä on tarkasteltava myös tarkkailun kautta lasketun kuormituksen suuruutta ja verrattava sitä hakemuksessa esitettyihin päästöarvioihin.

Perusteluina hakija toteaa, että turvetuotanto ja siihen liittyvä suon kuivatustilassa pitäminen poikkeavat muusta teollisesta toiminnasta mm. siten, että ne ovat täysin riippuvaisia luonnonvoimista ja -olosuhteista. Siksi mahdollisuudet hallita ja rajoittaa ympäristövaikutuksia ovat myös erilaiset. Toiminnanharjoittaja ei voi vaikuttaa kuormituksen vaihtelua aiheuttaviin luonnonvoimiin eli sateeseen, tuuleen, auringonpaistamiseen ja lämpötilaan eikä niiden voimakkuudesta ja ajoittumisesta johtuvaan käsittelemättömän valumaveden määrään ja laatuun. Kuormitukseen vaikuttavia olosuhdetekijöitä, joihin toiminnanharjoittaja ei myöskään voi vaikuttaa ovat mm. tuotantoalueella olevan turve-esiintymän laatu eri kerroksissaan, sen pinnan kaltevuus sekä esiintymän alla olevan kivennäismaan laatu.

Hakijan mukaan pintavalutuskentän 2 osalta, jolle johdetaan lohkojen 1, 2 ja 3 vedet, menetellään samalla tavalla kuin kentän 1 osalta on edellä esitetty.

Pintavalutuskenttä 2 on mitoitettu käsittelemään myös lohkojen 7 ja 9 vedet. Hakijan mukaan edellä esitetyt tavoitearvot tulevat toteutumaan myös näiden lohkojen osalta. Jos tavoitteet eivät toteudu, hakija on ilmoittanut menettelevänsä, kuten edellä on esitetty.

Vuoden 2012 kuormitus- ja vedenlaatutulosten perusteella edellä esitettyihin tavoitteellisiin veden laadun ja puhdistustehon arvoihin pääseminen edellyttää hakijan mukaan vesiensuojelurakenteiden mahdollisimman häiriötöntä toimintaa ja havaittujen puutteiden korjaamista.

Ympäristöriskit

Tulipalo on merkittävin turvetuotantoalueen onnettomuusriski. Vehkanevan turvetuotantoalueelle laaditaan pelastussuunnitelma, joka toimitetaan pelastusviranomaisille. Henkilökunnalle ja työmaalla toimiville yrittäjille annetaan koulutusta tulipalontorjunnassa ja suunnitelman toimenpiteistä. Mahdolliset polttoaine- tai öljyvuodot ovat melko helposti kerättävissä pois turvekentältä. Maaperän tai pohjaveden saastumisvaara Vehkanevalla ei arvioida olevan.

Rankkasateiden aiheuttama vesiensuojelurakenteiden rikkoontuminen aiheuttaisi tavanomaista suuremman kiintoaine- ja ravinnekuormituksen. Tällaisten onnettomuuksien estämiseksi penkereitä, ojia ja vesiensuojelurakenteita tarkkaillaan säännöllisesti. Koska valumavedet pumpataan pintavalutuskentälle, padottuu vettä rankkasateiden aikana laskeutusaltaisiin ja sarkaojiin, mikä pienentää alueelta tulvatilanteissa lähteviä vesi- ja ainemääriä.

Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 toiminnalle otetaan ympäristövahinkovakuutus vakuuttamisvelvollisuuden tullessa voimaan.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Toiminnan vaikutuksia seurataan ja dokumentoidaan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailulla. Vehkaneva liitetään mukaan läntisen Suomen turvetuotantoalueiden yhteistarkkailuun. Vehkanevan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailu ehdotetaan toteutettavan hakemuksen liitteenä olevan tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailu toteutetaan kuntoonpanovaiheessa ja tuotannon alkuvuosina kummallakin pintavalutuskentällä vuosittain. Kenttien toimivuuden vakiinnuttua tarkkailua voidaan keventää Keski-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Vesistökuormitusta, vesienkäsittelymenetelmän tehoa ja vesistövaikutuksia esitetään tarkkailtavaksi pintavalutuskentälle johdettavista vesistä ennen pintavalutuskentää ja sen jälkeen. Vesistö tarkkailupisteeksi esitetään toiminnassa olevan Vehkanevan vesistöhavaintopaikkoja.

Kalataloudellisen tarkkailun osalta lohkot 7 ja 9 esitetään liitettäväksi Matkusjoen kalataloudelliseen yhteistarkkailuohjelmaan.

Vahinkoja estävät toimenpiteet

Hakija arvioi Vehkanevan kuormituksen vesistö- ja kalatalousvaikutukset kokonaisuudessaan sen tasoisiksi, että niistä ei aiheudu tilakohtaisesti korvattavaa vahinkoa.

Purkuvesistön nykyinen tila ja vesistön paikallinen kalataloudellinen arvo kokonaisuudessaan huomioiden Vehkanevan kuormituksen kalataloudelliset haittavaikutukset hakija arvioi sen tasoisiksi, että ne ylittävät kompensatiotoimia edellyttävän vaikutustason. Kalataloudelliset haitat voidaan kompensoida kalatalousmaksulla.

Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 kalatalousmaksun suuruutta voidaan arvioida toiminnassa olevan Vehkanevan lupapäätöksen perusteella. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä (nro 11/0324/1) Vehkanevalle (211 ha) on määrätty maksettavaksi 850 euron kalatalousmaksu eli noin 4,0 euroa/ha. Hakija esittää tällä perusteella Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 (59 ha) vuotuisen kalatalousmaksun suuruudeksi 240 euroa.

Vehkanevan lohkojen 7 ja 9 turvetuotanto ei edellytä ennalta arvioiden alapuoliseen vesistöön lisäkunnostustoimenpiteitä.

Turpeenostolle ei ole tarpeen asettaa rajoitteita kohtuuttoman pöly- ja melu- tai terveyshaitan estämiseksi. Tuotantoalueen kuivatuksen ja kuivatusvesien johtamisen ei arvioida vaikuttavan pohja- ja talousveden ottoon.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa ja Kinnulan kunnassa 16.1.–15.2.2013 sekä kirjeitse asianosaisille. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 16.1.2013 Kotiseudun Sanomat -nimisessä lehdessä. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja kalatalousviranomaiselta sekä Kinnulan kunnalta ja Kinnulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot 1) *Keski-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue* on lausunut, että Vehkanevan jo tuotannossa olevan alueen lisäksi kuuluu lohkon 7 hakkuuaukon alue vuonna 2009 vahvistettuun maakuntakaavaan. Merkinnällä EO/tu (nro 53) on Vehkaneva merkitty maakuntakaavaan 284 ha:n kokoisena turvetuotantoalueena.

Keski-Suomen maakuntavaltuusto on kokouksessaan 14.11.2012 hyväksynyt 3. vaihemaakuntakaavan ja alistanut sen lain mukaisesti ympäristöministeriön vahvistettavaksi. Vaihemaakuntakaavan valitusaikaa jatkettiin 13.2.2013 saakka. Lohkon 7 alueelle on vaihekaavaan merkitty 49 ha:n kokoinen Ison Sääksnevan (69) turvetuotantoalue. Lohko 9 on 12 ha:n kokoisella Petäikkönevan (73) turvetuotantoalueella. Näiden lisäksi on vaihemaakuntakaavaan merkitty edellisten läheisyyteen turvetuotantoon soveltuviksi alueiksi merkinnällä tu Pieni Sääksneva (74), 14 ha ja joen eteläpuolelle Matkusneva (72), 112 ha. Vaihemaakuntakaavaan on näin ollen merkitty tu -merkinnällä turvetuotantoalueita Matkusjoen molemmille puolille yhteensä 187 ha.

Vaihekaavan tu-merkinnän suunnittelumääräyksen mukaan on turvetuotantoon soveltuvan alueen käyttöönoton suunnittelussa otettava huomioon asutus, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin, turvetuotannon osuus kokonaiskuormituksesta sekä tuotantopinta-alan poistumat ja rajoitettava tarpeen vaatiessa samanaikaisesti käytössä olevien alueiden määrää.

Hakemus sisältää vuonna 2008 tehdyn ympäristöselvityksen, jonka mukaan molemmat lohkot ovat kauttaaltaan ojitettuja ja niillä tavatut suotyypit ovat pääosin muuttomia tai turvekankaita. Ojitusajankohdasta ei ole tietoa. Vallitsevia suotyyppejä lohkolle 7 ovat ennen ojituksia olleet puolukkaturvekangas ja varputurvekangas sekä lohkolle 9 variksenmarjarahkaräme.

Lohko 7 sisältyy 3. vaihemaakuntakaavan Ison Sääksnevan turvetuotantoalueeseen, jonka suokasvillisuus- ja linnustonselvitys on tehty Keski-Suomen liiton toimesta kaavan valmisteluvaiheessa vuonna 2010. Myös lohkon 9 ympäristöselvitykset, jotka sisältyvät Petäikkönevan turvetuotantoalueeseen, on tehty vuonna 2010.

Lohkon 7 yleisin esiintyvä suotyyppi on vuonna 2010 tehdyn selvityksen mukaan rimpinevaräme muuttuma, joka on kasvillisuudeltaan lähes luonnontilaisen kaltainen, mutta rimpien vedenpinnan taso on laskenut huomattavasti. Suon länsireunalla kasvaa mesotrofista sararäme ojikkoja, jonka lähdevaikutteisen painanteen ympärillä kasvaa Keski-Suomessa maakunnallisesti uhanalainen kaarlenvaltikka (yhdeksän

ruusuketta, joista seitsemässä on ollut kukinto). Sararämelaikku saa vettä ja ravinteita suon itäpuolisilta mineraalimailta, minkä vuoksi kasvillisuuden voidaan olettaa säilyvän luonnontilaisen kaltaisena ellei aluetta oteta turvetuotantoon.

Lohkon 9 itäosa on hakemuksen mukaan ojitettua variksenmarjarahkaräme muuttumaa. Keski-Suomen liiton tekemän Petäikkönevan suokasvillisuus selvityksen mukaan tällä alueella kasvaa pitkälle muuttunutta nevaräme muuttumaa. Kummankaan selvityksen mukaan lohkolle 9 ei ole luonnonsuojelullisesti arvokasta lajistoa. Eteläraja on kiinni 31 hehtaarin kokoisessa Petäikkönevan turvetuotantoalueessa.

Linnustollisesti arvokkain alue on lohkon 7 eteläosassa, jossa vuonna 2010 havaittiin uuden uhanalaisuusluokituksen mukaan vaarantuneeksi luokitellun pohjansirkun reiviiri. Vuonna 2008 oli pohjansirkkujen parimäärä hakemuksen mukaan neljä, joista kolme paria havaittiin lohkolle 7.

Vehkanevan turvetuotantoalueen pintavalutus kenttien puhdistustulokset vaihtelevat huomattavasti. Tulosten perusteella kenttien toiminta ja hakijan arvio kuormituksen pienentymisestä on epävarmaa. Vuoden 2012 päästötarkkailun osalta on havaittu, että pitoisuusreduktiot ovat olleet huonoja. Pintavalutus kenttä 2 on pidättänyt kiintoainesta melko hyvin (47 %), mutta muiden pitoisuuksien osalta on tapahtunut huuhtoutumista.

Pintavalutus kentän toiminnan varmistamiseksi tuotantoalueen kuivatusvesien tulee jakaantua kentälle mahdollisimman tasaisesti ja mahdollisten oikovirtausten syntymisen tulee estää.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan pintavalutus kenttä 2 ei tässä vaiheessa edusta parasta käyttökelpoisinta tekniikkaa, joten tuotantolohkoille 7 ja 9 ei tule myöntää ympäristölupaa.

Vehkanevan alapuoliset vesistöt ovat hyvin humuspitoisia ja ravinteikkaita. Myös rautapitoisuudet ovat olleet korkeita. Palokinpurossa pitoisuudet ovat olleet selvästi Matkusjokea korkeampia. Matkusjoki on vesienhoidon mukaan luokiteltu tyydyttäväksi. Alapuoliset Jäppäjärvet on puolestaan luokiteltu hyvään tilaan. Ylä-Jäppäjärvestä esiintyy ajoittain hyvinkin alhaisia happipitoisuuksia.

Palokinpurossa ja Matkusjoessa ovat mm. kemiallisen hapenkulutuksen arvot jonkin verran noususuuntaiset. Erityisesti Palokinpurossa näkyy veden laadun hetkelliset vaihtelut ja mm. sameusarvot ovat vaihdelleet välillä 2–400 FNU (sameusyksikkö). Myös Palokinpuron ammoniumtyyppipitoisuudet ovat korkeita kuvastaen osaltaan tuotantoalueelta purkautuvan veden vaikutusta. Hakemuksessa todetaan, että tehostetusta vesiensuojelusta johtuen pitoisuuslisät Matkusjoessa ovat pieniä. Turvetuotannon vaikutukset näkyvät selvästi tuotantoalueen alapuolisessa Palokinpurossa. Jos vesiensuojelumenetelmät toimisivat hyvin, olisivat pitoisuusvaikutukset alapuolisessa Palokinpurossa pienet. Myös hakija itse on todennut pintavalutus kenttien toimimattomuuden lisäselvityksessään.

Hakija on esittänyt tavanomaista alhaisempia reduktioprosenttivaatimuksia fosforin poistoteholle. Vesiensuojelun tehokkuuden tulee lähteä alapuolisen vesistön sietoky-

vystä eikä siitä, mihin voidaan ko. menetelmällä kyseisellä alueella päästä. Hakijan arvion mukaan lohkojen 7 ja 9 kuormitus on ennen turvetuotannon aloittamista kiintoaineen osalta bruttona 274 kg/a ja tuotantovaiheessa 1 279 kg/a eli turvetuotanto tulee nostamaan alueen kiintoainekuormitusta huomattavasti. Kuntoonpanovaiheessa kuormitus tästä vielä lisääntyy. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös tuotantoalueen suunniteltu käyttöaika. Matkusjoki on tyydyttävässä tilassa ja tavoitteena on hyvä tila vuoteen 2021 mennessä. Tämä edellyttää tehokkaita vesiensuojelutoimia kaikilta valuma-alueen toimijoilta eikä kuormitusta tulisi lisätä. Jäppjärvien osalta tavoitteena on hyvän tilan säilyttäminen.

Vehkanevan vesiensuojelurakenteiden toimivuus on arvioiden pohjalta epävarmaa. Voimassa olevassa luvassa on kiintoainekuormitukseksi arvioitu bruttona 4 612 kg/a, ja vuosina 2003–2011 kuormitukset ovat olleet laskentatavasta riippuen 1 835–10 525 kg/a eli vaihtelevuus on ollut hyvin suurta ja ollen keskimäärin 6 200 kg/a. Keskimääräinen kuormitusarvio on sama kuin edellisessä hakemuksessa esitetty sen aikainen arvio ennen vesiensuojelun tehostamista.

Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaavassa on turvetuotannon osalta koko maakuntaa koskeva suunnittelumääräys, jonka mukaan turvetuotanto tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että kulloinkin voimassa olevassa Keski-Suomen pintavesien toimenpideohjelmassa esitetyt vesienhoidon tavoitteet saavutetaan. Kaavassa on esitetty valuma-alueita, jossa turvetuotanto on voimakkaasti vaiheistettava ja vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kokonaistuotantoa on suunniteltava ja mitoitettava siten, että se ei vaikuta vesien tilaan heikentävästi. Yksi näistä valuma-alueista on Isojoen-Jääjoen alue (14.45). Vaihemaakuntakaava on parhailaan ympäristöministeriössä vahvistettavana.

Päästötarkkailu voidaan toteuttaa pääosin hakijan edellyttämällä tavalla. Näytteet tulee ottaa ympärivuotisesti jokaisena vuotena lupakauden aikana. Kenttien tehoa tulee seurata joka vuosi ympärivuotisesti pintavalutuskentän ylä- ja alapuolelta otettavien näytteiden avulla. Näytteenotto tiheys tulee olla hakemuksen liitteen 10 ympärivuotisen tarkkailun mukainen. Lisäksi tulee ottaa rankkasadenäytteet. Päästöjen laskennassa tulee huomioida myös rankkasade- ja ylivirtaamanäytteiden tulokset.

Pintavalutuskentille tulee esittää luvassa tehovaatimukset ainakin kiintoaineen, kokonaistypen ja fosforin osalta. Luvassa voidaan käyttää lisäselvityksessä käytettyjä arvoja lukuun ottamatta kokonaisfosforia, jonka tehovaatimus tulee olla 50 %. Mikäli näihin tavoitteisiin ei päästä kahden seurantavuoden aikana, tulee toiminnanharjoittajan esittää ELY-keskukselle vesiensuojelua koskeva tehostamissuunnitelma.

Vehkanevan vesistö tarkkailua voidaan tehdä hakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaisesti.

Yhteenvedon ELY-keskus vaatii, että Vehkanevan turvetuotantoalueen lohkoille 7 ja 9 ei tule myöntää ympäristölupaa, koska pintavalutuskenttä 2 ei täytä parhaan käytökelpoisen tekniikan mukaista käsittelyä, jolloin vesiensuojelun tavoitteiden saavuttaminen on epävarmaa.

Luvassa tulee ottaa huomioon esitetyt pintavalutuskentän tehovaatimukset sekä tehostaa päästötarkkailua lausunnossa esitetyn mukaisesti.

2) *Keski-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen* on vaatinut, että Vehkanevan turvetuotantoalueen lohkoille 7 ja 9 ei tule myöntää ympäristölupaa.

Vehkanevan alapuoliset vesistöt ovat hyvin humuspitoisia ja ravinteikkaita. Myös rautapitoisuudet ovat olleet korkeita. Palokinpurossa pitoisuudet ovat olleet selvästi Matkusjokea korkeampia. Matkusjoki on vesienhoidon mukaan luokiteltu tyydyttäväksi. Alapuoliset Jäppäjärvet on puolestaan luokiteltu hyvään tilaan. Ylä-Jäppäjärvestä esiintyy ajoittain hyvinkin alhaisia happipitoisuuksia.

Pintavalutuskenttä 2 ei ole parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista vesienkäsittelyä ja vaikeuttaa näin ollen vesiensuojelun tavoitteiden saavuttamista. Vehkanevan turvetuotantoalueen pintavalutuskenttien puhdistustulokset vaihtelevat huomattavasti. Tulosten perusteella kenttien toiminta ja hakijan arvio kuormituksen pienentymisestä on epävarmaa. Vuoden 2012 päästötarkkailun osalta on havaittu, että puhdistusreduktiot ovat olleet huonoja. Pintavalutuskenttä 2 on pidättänyt kiintoainesta melko hyvin (reduktio 47 %), mutta muiden aineiden pitoisuuksien osalta on tapahtunut huuhtoutumista (kokonaisfosfori, reduktio -82 %, kokonaistyyppi, reduktio -16 %, reduktio COD_{Mn} -41 %).

Kalatalousviranomaisen yhtyy ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausuntoon siinä, että pintavalutuskentille tulee esittää luvassa puhdistustehovaatimukset ainakin kiintoaineen, kokonaistyyppien ja fosforin osalta.

Lausunnossa on esitetty yhteenveto vuosien 2007 ja 2010 kalataloustarkkailun tuloksista.

Vehkanevan turvetuotantoalueen kuormitus kohdistuu jo nykyisellään kuormitettuun vesistöön. Hankkeen kuormitus kohdistuu ensisijaisesti Matkusjokeen ja Ylä- ja Ala-Jäppään. Matkusjokeen on 2000-luvulla istutettu järvitaimenen mätää ja 1-vuotiaita poikasia sekä aikuisia rapuja. Vuonna 2007 järvitaimenen tiheys oli 2,3 kpl/100 m², mutta vuoden 2010 sähkökalastuksissa ei taimenia enää saatu saaliiksi. Hankealue sijaitsee kalataloudellisesti arvokkaalla alueella. ELY-keskus on määrittänyt hankealueen alapuolella sijaitsevan Myllyjoen kalastusasetuksen 51b §:n mukaiseksi lohijä ja siikapitoiseksi vesistöksi. Järvitaimenen on todettu tuoreimmassa Suomen lajien uhanalaisuus-luokituksessa (2010) erittäin uhanalaiseksi napapiirin eteläpuolella. Keski-Suomen tärkeimmillä taimenvesillä tehtyjen selvitysten mukaan taimenkannat ovat yleisesti ottaen Keski-Suomessa edelleen huolestuttavan alhaiset. Taimenkantojen tilaa ei tulekaan vaarantaa niillä alueilla, joilla sitä luontaisesti esiintyy. Myllyjoessa on myös pyyntivahva rapukanta. Matkusjoen rapukanta on vuosien 2007 ja 2010 suoritettujen koeravustusten perusteella heikko ja sitä pyritään ylläpitämään pyyntivahvuisena pääosin kalatalousmaksuvaroin suoritetuilla täydennysistutuksilla. Kinnulan osakaskunnan puheenjohtajan ilmoituksen (2012) mukaan ravustus Matkusjoessa on viime vuosina kuitenkin elpymässä ja saaliissa on tapahtunut nousua. Luvan myöntäminen Vehkanevan lohkoille 7 ja 9 heikentäisi entisestään turvetuotantoalueen alapuolisen vesistön arvokkaiden kala- ja rapukantojen elinolosuhteita.

3) *Kinnulan kunnan tekninen lautakunta* on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena lausunut, että Vehkaneva on Keski-Suomen 14.11.2012 hyväksytyssä 3. vaihemaa-kuntakaavassa merkinnällä (tu). Merkintä tarkoittaa turvetuotantoon soveltuvaa aluetta. Vehkanevan alueella on useita tu-merkintöjä, joista kaikilta vedet laskevat Matkusjokeen ja edelleen Ylä- ja Ala-Jäppään.

Vehkanevan alueen turvetuotannon ympäristövaikutukset kohdistuvat Kinnulassa lähinnä vesistöihin. Päästöt ilmaan ovat tuotantoalueella merkittävät koska lähialueen ojitetuista metsistä pöly kulkeutuu alueen vesistöihin. Lisäksi eristysojissa ei suunnitelmien mukaan ole vesiensuojelutoimia. Melun vaikutukset ovat paikallisia ja myös ajoittaisia.

Matkusjoen ja Ylä- ja Ala-Jäppäjärven veden laadun pitäminen edes nykyisellä tasolla edellyttää turvetuotannolta parhaan käyttökelpoisen tekniikan hyödyntämistä vesien suojelussa. Hakemuksessa on esitetty perinteiset suojelutoimet, joilla valumia alapuolisiin vesiin pyritään estämään.

Ympäristölupahakemuksessa tai sen täydennyksissä esitetyt vesiensuojelutoimenpiteet eivät esitä mitään uusia vesiensuojelumenetelmiä eivätkä siten ole riittäviä turvaamaan alapuolisten vesien vedenlaatua. Vesien laadun parantamista tulisi tehostaa, jotta alapuolisten vesien laatu saadaan pidettyä edes nykyisessä tasossa.

Turvetuotannon valumavesien mukana tulee kiinteässä ja liuenneessa muodossa orgaanista ainetta ja sen hajoamistuotetta humusta. Hakemuksessa tätä kuormitusta ei ole selvitetty. Valumavesistä mitataan kiintoaine, joka sisältää sekä raskaan mineraalisen kiintoaineen että sitä paljon kevyemmän orgaanisen kiintoaineen. Pelkällä kiintoainemittauksella ei saada selville kevyen orgaanisen kiintoaineen määrää tai sen puhdistamistehokkuutta vesiensuojelurakenteissa. Liuenneessa muodossa olevaa orgaanisen aineen määrää ja sen puhdistamista ei ole selvitetty lainkaan. Orgaanisen aineen ja siihen liittyvän humusaineksen kuormitus on keskeinen turvetuotannon vesistöön kohdistuva päästö. Se aiheuttaa mm. veden värin tummumista, hapen kulu- tusta sekä pohjan peittymistä. Kun edellä kuvattua kuormitusta ei ole selvitetty, puutuu hakemuksesta keskeistä tietoa toiminnan päästöistä ja ympäristövaikutuksista.

Lisäksi hakemuksessa ei ole esitetty kuinka laskeutusaltaiden toiminta varmistetaan ylivirtaamatilanteessa. Ylivirtaamatilanteessa pelkkä näytteiden ottaminen mahdollisuuksien mukaan ei ole riittävä vesien suojelutoimenpide.

Näin ollen Vapo Oy:lle ei tule myöntää ympäristölupaa lohkojen 7 ja 9 turvetuotantoon. Lisäksi lohkojen 1–6 ja 8 päästömääräyksissä tulisi ottaa huomioon liuenneen humuksen mittaaminen sekä sen poistaminen riittäväillä vesiensuojelutoimilla.

4) *Kinnulan kunnanhallitus* on vaatinut, että Vapo Oy:lle ei tule myöntää ympäristölupaa lohkojen 7 ja 9 tuotantoon ottamiselle.

Mikäli ympäristölupa kuitenkin myönnetään, tulee lupaehtojen olla sellaiset, ettei sillä vaaranneta Kinnulan alueen vesistöjen virkistyskäyttöä.

Lohkojen 1–6 ja 8 osalta päästömääräyksissä tulisi ottaa huomioon liuenneen huumuksen mittaaminen sekä sen poistaminen riittäväillä vesiensuojelutoimilla.

Kinnulan kunnan ympäristöhenkilöstöä tulee informoida päästömittausten ajankohdasta ja päästömittaukset tulee tehdä ympärivuotisesti.

Kalataloudellisten haittojen kompensoimiseksi hakijan esittämä 240 euron vuotuinen kalatalousmaksu on lohkojen 7 ja 9 osalta täysin riittämätön.

Muistutukset ja mielipiteet

1) AA (Ylihuuto 256-401-11-44 ja Purola 256-401-11-45) on vaatinut 2 500 euron vuotuista korvausta tontin rannan pilaamisesta turpeennoston ajalta sekä vesistön imuruoppausta kalastuksen elvyttämiseksi. Vapo Oy:lle ei tule myöntää lisälupaa.

Perusteluina muistuttaja on esittänyt muun muassa, että nykyisin tilanne on päässyt niin pahaksi, että kesäisin turvelauttoja takertuu kaislikkoon ja uudessa ihoon tarttuu ruskea kerros. Muistuttajan rannasta humusta pitäisi imuruopata, jotta se saataisiin alkuperäiseen kuntoon.

2) BB:t (Aamutähti 256-401-7-67) ovat vaatineet, että ympäristölupaa lohkoille 7 ja 9 ei tule myöntää. Esitettyjä päästömääräysarvoja ei pidä hyväksyä, koska ne ovat ympäristön säilymisen kannalta liian alhaisia.

Tuotantoalueelta purkuveden voisi katsoa olevan ympäristön kannalta siedettävää, jos puhdistusteho olisi 90 % kiintoaineelle, 75 % fosforille ja typelle sekä 50 % kemialliselle hapenkulutukselle. Muistutuksessa vaaditaan sovellettavaksi näitä arvoja.

Vehkanevan turvetuotannon edellisten korvausten jälkeen syntyneiden haittojen osalta muistuttajien korvausvaatimus on 10 000 euroa menetetyistä ympäristönautintamahdollisuuksista. Kinnulan kalastuskunnalle tulee maksaa kalataloudellisen haitan korvauksena 2 500 euroa lohkojen 7 ja 9 osalta.

3) CC on kesäpaikkana käyttämänsä tilan Koivumaa (256-401-6-140) puolesta lausunut, että Jäppjärven kapein salmi ruohottuu ja limaantuu kovaa vauhtia. Mökin rannan käyttö muun muassa uintipaikkana on vaikeutunut.

Vapo Oy:n tulee korjata vahingot kylän järvillä imuruoppauksella.

4) DD (Kissankulma 256-401-4-215) on vaatinut, että hakemus uusien lohkojen käyttöön otosta tulee hylätä.

Perusteluina ovat vaihekaavan keskeneräisyys, soidensuojelun täydennysohjelman tuloksien keskeneräisyys, Jäppjärvien ja Pohjoisen Kivijärven heikko kunto sekä kokonaisuutena yhteiskunnallinen turvetuotannon lisäämiseen kohdistuva kielteisyys.

Päästömääräyksiä täsmentämisen osalta muistuttaja on esittänyt, että aluehallintovirasto voisi jalkautua keväällä koko Vehkanevan alueen ja järvien kunnan tutkimiseen.

5) EE (Väliaho 256-401-5-127 ja Kouhokallio 256-401-11-43) on lausunut, että kesämökin (Kouhokallio) käyttö Ala-Jäpän rannalla on vaikeutunut, saunavesi järvestä on mutaista ja likaisen oloista. Uinnin jälkeen iho on mudan peitossa.

Muistuttaja vaatii Vapo Oy:ltä korvausta 3 000 euroa vuodessa järven pilaamisen vaikutuksista. Lisäksi toiveena on, että turvetuotanto lopetetaan Vehkanevalla Jäppjärven kunnostamisen jälkeen, koska haitalliset ympäristövaikutukset ovat niin mittavat.

6) FF (tilojen Koivuaho 256-401-46-23, Seponranta 256-401-46-23 ja Sammalkallio 256-401-46-21 osaomistaja) on vaatinut, että

- a) Vapo Oy:lle ei tule myöntää ympäristölupaa lohkojen 7 ja 9 tuotantoon ottamiselle.
- b) Mikäli ympäristölupa kuitenkin myönnetään, tulee lupaehtojen olla sellaiset, ettei sillä vaaranneta Kinnulan alueen vesistöjen virkistyskäyttöä.
- c) Lohkojen 1–6 ja 8 osalla päästömääräyksissä tulisi ottaa huomioon liuenneen humuksen mittaaminen sekä sen poistaminen riittävillä vesiensuojelutoimilla.
- d) Mikäli ympäristölupa myönnetään, tulee muistuttajaa informoida päästömittausten ajankohdasta.
- e) Mikäli ympäristölupa myönnetään, hakijan esittämä 240 euron vuotuinen kalatalousmaksu lohkojen 7 ja 9 osalta on täysin riittämätön. Kalataloudellisten haittojen kompensoimiseksi on määrättävä 10 000 euron vuotuinen maksu, siihen saakka kunnes turvetuotanto alueella lopetetaan.
- f) Mikäli ympäristölupa myönnetään, vaadin omistamieni rantojen virkistyskäytön alenemisesta 2 000 euron vuotuisen korvauksen siihen saakka, kunnes turvetuotanto ko. alueella lopetetaan.

7) GG:t (*Piilola* 256-401-12-6 ja *Veksinniemi* 256-401-8-104 sekä kaksi henkilöä, joiden allekirjoitukset ovat epäselvät, ovat ilmoittaneet hyväksyvänsä muistutuksen 4) ja näin ollen yhtyneet siinä tehtyihin vaatimuksiin.

8) HH (*Karila* 256-401-12-8) on muistutuksessaan esittänyt samat vaatimukset kuin muistutuksessa 7). Lisäksi muistuttaja on lausunut, että Jäppjärven kunto on turvetuotannosta johtuen laskenut tontin ostamisen jälkeen. Veden huono laatu haittaa mökin vuokraustoimintaa.

9) *Kinnulan osakaskunta* on tehnyt seuraavat vaatimukset:

- a) Vapo Oy on esittänyt turvetuotannon vesistö- ja kalatalousvaikutuksen haittakorvaukseksi 240 euron vuotuista kalatalousmaksua. Tilakohtaisia korvattavia vahinkoja Vapo Oy ei myönnä. Korvaus ei ole suhteessa aiheutuneeseen haittaan vesistölle ja kalakannoille.
- b) Osakaskunta esittää, että turvetuotannon aloittamisesta luovuttaisiin niin kauaksi aikaan, kunnes päästöt ja puhdistustulokset ovat laatuvaatimuksien tasolla. Mikäli sallittuihin päästörajoihin ei päästä, olisi turvetuotannosta Vehkanevalla luovuttava kokonaan.

Osakaskunta on lisäksi huolestunut kalastus- ja verkkomerkkien myynnin romahtamisesta viime vuosina. Vuonna 2010 verkkomerkkejä Jäppjärveen myytiin noin 200 kpl ja vuonna 2012 vain noin 80 kpl. Suurin syy myynnin romahtamiseen on verkkojen limoittuminen. Jäppjärvessä uinnin jälkeen olo on kuin turvesaunasta tullessa. Syk-

syn 2012 näköhavaintojen perusteella turvelauttoja on nähty mm. Jäppäjäjärven alapuolisessa ns. Lampareessa. Turvelautat olivat ilmeisesti ”karanneet” Vehkanevalla tehtyjen rakennus ja muutostöiden yhteydessä.

10) II (Rantamäki 256-401-7-78) on tehnyt muistutuksen 2) kanssa samansisältöisen muistutuksen. Rantamäen tilan korvausvaatimukset ovat Vehkanevan turvetuotannon edellisten korvausten jälkeen syntyneiden haittojen osalta 10 000 euroa menetetyistä ympäristönautintamahdollisuuksista ja kalataloudellisen haitan korvauksena 2 500 euroa lohkojen 7 ja 9 osalta Kinnulan osakaskunnalle.

11) JJ:t ovat ilmoittaneet yhtyvänsä muistutuksessa 4) esitettyihin vaatimuksiin. Hakemus uusien lohkojen käyttöönotosta tulee hylätä.

Jäppäjäjärven pohja on täynnä mustaa mönjää, joka tarttuu uudessa ihoon. Kalastettaessa verkot limottuvat hetkessä ja kaloissa on ollut havaittavissa entistä enemmän vikoja (sairauksia).

Hakijan vastine

Hakija on vastineessaan lausunnoista ja muistutuksista lausunut seuraavaa:

Keski-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Kaavoituksellista tai luonnonsuojelulaista johtuvaa estettä luvan myöntämiselle ei ole.

Vehkanevan vesienkäsittelymenetelmäksi on suunniteltu ympärivuotinen pintavalutus, joka on rakennettu ja otettu käyttöön vuonna 2012. Ojitettujen pintavalutuskenttien toimivuus vaihtelee varsinkin käyttöönoton alkuvaiheessa. Vehkanevan pintavalutuskenttä on uusi, joten sen toiminnasta tulevana vuosina ei tässä vaiheessa voi olla varmuutta. Tämän vuoksi hakija on esittänyt kahden vuoden seurantajaksoa, jona aikana kentän toimintakykyä selvitetään. Hakija on ilmoittanut tekevänsä selvityksen toiminnasta Keski-Suomen ELY-keskukselle tarkkailujakson jälkeen. Mikäli toimivuus ei ole hyväksyttävää tasoa, esitetään vesienkäsittelyn tehostamissuunnitelma valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Selvitys ja mahdollinen tehostamissuunnitelma koskee koko Vehkanevan aluetta. Näin ollen lupa voidaan myöntää myös Vehkanevan lohkoille 7 ja 9.

Fosforin puhdistustehon osalta tehovaatimus voidaan korottaa vakiintuneen käytännön mukaiseksi, joka on 50 %.

Keski-Suomen ELY-keskus, kalatalousviranomainen

Vesienkäsittelyn tehostamisen ja tuotantopinta-alan vähittäisen pienentymisen seurauksena kuormitus Palokinpuroon ja Matkusjokeen ja sen alapuoliseen vesistöön tulee vähitellen pienentymään nykyisestä. Samalla kalataloudelliset vaikutukset vähenvät. Vaikutukset voidaan korvata vuosittain maksettavan kalatalousmaksun käytöllä hankealueen alapuolisessa vesistöissä. Hakija viittaa myös edellä ELY-keskukselle esittämäänsä.

Kinnulan kunnan tekninen lautakunta ja Kinnulan kunnanhallitus

Hakija pitää luvan epäämisvaatimusta perusteettomana, koska vesien käsittelyä on tehostettu merkittävästi aikaisempaan verrattuna. Hankealueelle suunniteltu vesienkäsittelymenetelmä on ympärivuotinen pintavalutus. Vesien käsittelyn ja tarkkailun osalta viitataan myös edellä ja hakemuksessa esitettyyn.

Kiinteässä muodossa olevan orgaanisen aineen ja liuenneen orgaanisen aineen (humus) pitoisuutta kuivatusvesissä on mitattu pitkään, joten tietoja näiden päästöjen laskemiseksi on runsaasti. Humuskuormituksen laskemisen osalta tarkkailukäytännöt ovat muuttumassa siten, että brutto- ja nettokuormituksia myös niiden osalta tullaan esittämään.

Kalataloudelliset vaikutukset voidaan korvata vuosittain maksettavan kalatalousmaksun (240 €) käytöllä hankealueen alapuolisessa vesistöissä.

Muistutus 1) Hakija pitää muistutuksessa esitettyjä vaatimuksia ja huomautuksia aiheettomina. Perusteluinaan hakija viittaa hakemuksessa ja edellä lausumaansa.

Muistutus 2) Muistutuksessa esitetyt puhdistustehovaatimukset eivät ole kohtuullisia eikä niitä voida, ottaen huomioon turvetuotantoalueiden vallitseva vedenlaatu, soveltaa turvetuotantoon. Hakija pitää muistutuksessa esitettyjä vaatimuksia ja huomautuksia aiheettomina. Perusteluinaan hakija viittaa hakemuksessa ja edellä esittämänsä.

Muistutus 3) Hakija pitää muistutuksessa esitettyjä vaatimuksia ja huomautuksia aiheettomina. Perusteluinaan hakija viittaa kiinteistön sijaintiin sekä hakemuksessa ja edellä lausumaansa.

Muistutukset 4), 7) ja 11) Ottaen huomioon Vehkanevalle suunnitellut vesienkäsittelyn tehostamistoimet mukaan lukien hankealueelle suunniteltu vesien käsittely, lupa Vehkanevan lohkoille 7 ja 9 voidaan myöntää.

Maastotarkastuksen osalta hakijalla ei ole huomauttamista. Muilta osin hakija viittaa edellä esittämänsä.

Muistutus 5) Hakija pitää muistutuksessa esitettyjä vaatimuksia ja huomautuksia aiheettomina. Perusteluinaan hakija kiinteistön sijaintiin (kesämökki Ala-Jäpällä) sekä hakemuksessa ja edellä esittämänsä.

Muistutus 6) Hakija pitää muistutuksessa esitettyjä vaatimuksia ja huomautuksia aiheettomina. Perusteluinaan hakija viittaa hakemuksessa ja edellä lausumaansa. Hakija viittaa myös Kinnulan teknisen lausunnon johdosta esittämänsä.

Muistutus 8) Hakija pitää muistutuksessa esitettyjä vaatimuksia ja huomautuksia aiheettomina. Perusteluinaan hakija viittaa hakemuksessa ja edellä lausumaansa. Hakija viittaa myös Kinnulan kunnan teknisen lautakunnan lausunnon johdosta esittämänsä.

Kinnulan osakaskunta, muistutus 9) Esitettyä kalatalousmaksua voidaan pitää riittävänä, kun otetaan huomioon hankealueelle suunnitellut vesienkäsittelymenetelmät, hankealueen (lohkot 7 ja 9) verrattain pieni koko ja arvioidut vaikutukset.

Lohkojen 7 ja 9 käyttöönoton ja päästötarkkailun ja vesienkäsittelyn puhdistustehon seurannan osalta hakija viittaa hakemuksessa ja edellä esittämäänsä.

Muistutus 10) Muistutuksessa esitetyt puhdistustehovaatimukset eivät ole kohtuullisia. Niitä ei voida soveltaa turvetuotantoon, kun otetaan huomioon turvetuotantoalueiden vallitseva vedenlaatu. Muilta osin viitataan edellä esitettyyn.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto hylkää Vapo Oy:n Kinnulan kunnassa sijaitsevan Vehkanevan turvetuotantoalueen lohkojen 7 ja 9 turvetuotannon ympäristölupahakemuksen.

Aluehallintovirasto täydentää Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä 12.5.2010 nro 43/10/1 myönnetyn Vehkanevan ympäristöluvan, jota Vaasan hallinto-oikeus päätöksellään 24.11.2011 nro 11/0324/1 on lupamääräysten osalta muuttanut, lupamääräyksiä lisäämällä päätökseen seuraavat lupamääräykset 2a ja 2b.

2a. Pintavalutuskäsittelyn puhdistustehon on oltava pintavalutuskentillä 1 ja 2 viimeistään vuoden 2015 alusta lukien vähintään seuraava:

Kiintoaine	50 %
Kokonaisfosfori	50 %
Kokonaistyyppi	20 %

Puhdistusteho lasketaan kummankin kentän osalta erikseen vuosikeskiarvona ennen pintavalutuskenttää ja sen jälkeen määritetyistä pitoisuuksista ohitukset ja muut häiriötilanteet mukaan lukien.

Pintavalutuskenttien puhdistustehoa on tarkkailtava vuodesta 2014 lukien luotettavasti. Vesinäytteet on otettava kentille tulevasta ja niiltä lähtevästä vedestä marrasmaaliskuussa vähintään kerran kuussa ja muulloin vähintään neljä kertaa kuukaudessa. Jos pintavalutuskentän puhdistusteho ei tarkkailun perusteella täytä puhdistustehovaatimuksia, luvan saajan on viipymättä ryhdyttävä vaatimusten täyttämiseksi tarvittaviin vesienkäsittelyn tehostamistoimenpiteisiin. Tehtävistä toimenpiteistä on ilmoitettava ennalta kirjallisesti Keski-Suomen ELY-keskukselle ja Kinnulan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

2b. Jos pintavalutuskentän puhdistusteho jää vaatimuksia heikommaksi kahtena peräkkäisenä vuotena, on luvan saajan toimitettava seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle selvitys vesienkäsittelyn puutteista ja suunnitelma tilanteen korjaamiseksi. Aluehallintovirasto voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa selvityksen ja suunnitelman perusteella.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lohkojen 7 ja 9 ympäristölupahakemuksen hylkääminen

Ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eli Vehkanevan turvetuotannon vesistökuormituksen kohdalla vesistön pilaantumista tai sen vaaraa.

Lohkojen 7 ja 9 vedet olisi johdettu Vehkanevan pintavalutuskentälle 2, joka on otettu käyttöön keväällä 2012 ja jolle on johdettu 98 hehtaarin alalta toiminnassa olevien turvetuotantokenttien vesiä.

Pintavalutuskentän pinta-ala (7,3 ha) on käytössä olevan mitoitusohjeen mukainen myös siinä tapauksessa, että lohkojen 7 ja 9 (yhteensä 59 ha) vedet johdettaisiin sinne. Kentän puhdistusteho on kesän 2012 aikana ollut erittäin huono. Pintavalutuskenttä 2 on rakennettu penkereiden eristämälle ojitetulle alueelle, jonne puhdistettavat vedet johdetaan kahdelta suunnalta paineputkilla. Kentän muoto, sen metsäojituksella muutettu tila ja kentän rakentamisen maansiirtotyöt ovat heikentäneet kentän toimivuutta ja varmuutta toimivuuden parantumisesta saadaan vasta tarkkailun jatkuessa. Tässä tilanteessa ei ole edellytyksiä lisätä kentälle johdettavien vesien määrää merkittävästi kuntoonpanovaiheessa olevilta uusilta lohkoilta 7 ja 9.

Lohkojen 7 ja 9 kuntoonpano turvetuotantoon ja sen jälkeinen turvetuotanto aiheuttaisivat Vehkanevan turvetuotannon nykyinen kuormitus, alapuolisen vesistön heikko sietokyky ja vesienkäsittelyyn esitetyn pintavalutuskentän toimivuudesta saatu tieto huomioon ottaen vaikutusalueen vesistöjen merkittävän pilaantumisen vaaran.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon Palokinpuroon, Matkusjokeen ja Jäppjärviin kohdistuva nykyinen turvetuotannon merkittävä kuormitus. Matkusjoen ekologinen tila on luokiteltu vesienhoitosuunnitelmassa vain tyydyttäväksi. Jäppjärvien alueella on paljon virkistyskäyttöä ja vapaa-ajanasutusta. Järviin kohdistuvaa kuormitusta tulee vähentää, jotta muun muassa hakemuksen johdosta annetuissa muistutuksissa esille tulleita vesistön virkistys- ja kalatalouskäyttöä haittaavia tekijöitä voidaan vähentää.

Luvan täydentäminen pintavalutuskenttien puhdistustehomääräyksillä

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 24.11.2011 velvoittanut Vapo Oy:n 29.2.2012 mennessä toimittamaan aluehallintovirastolle suoritettuun kuormitus- ja päästötarkkailuun perustuvan esityksen Vehkanevan turvetuotantoalueen kuivatusvesien vesistöön johtamisen päästörajoista luvan täydentämistä varten. Aluehallinto-

viraston on tullut selvityksen perusteella täsmentää lupamääräyksiä tarpeellisilta osin tai täydentää lupaa.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksensä perusteluissa lausunut muun muassa, että ”nykyisen oikeuskäytännön mukaisesti päästö- ja kuormitusrajojen sijasta tai ohella voidaan käyttää myös vesienkäsittelyn puhdistustehon raja- tai tavoitearvoja. Hallinto-oikeus on asettanut esityksen tekemiselle lyhyen määräajan, koska Vehkannevan tuotantoalueen kuivatusvesien päästötarkkailua on tehty voimassa olevan luvan velvoitteena jo pitkään ja velvollisuus kyseisen esityksen tekemiseen on ollut luvan haltijan tiedossa”.

Pintavalutuskentille 1 ja 2 on nyt päätöksessä määrätty puhdistustehot kiintoaineen, fosforin ja typen osalta.

Puhdistustehojen vähimmäistasoksi on määrätty pintavalutuskentille ratkaisukäytännössä vakiintuneet tehovaatimukset eli kiintoaine ja fosfori 50 % ja typpi 20 %. Organisen aineen (kemiallinen hapenkulutus, COD) osalta puhdistustehoa ei ole määrätty, koska teho on ojitetuilta kentiltä saatujen tulosten mukaan parhaimmillaankin hyvin vähäinen.

Koska nyt Vehkannevan turvetuotantoalueen lupamääräyksiin on lisätty puhdistustehovaatimukset, on niiden saavuttamista seurattava lupakaudella riittävällä päästötarkkailulla, josta on annettu samassa yhteydessä tarkkailuvelvoitetta tarkentava määräys.

Puhdistustehot, joihin hakija on hakemuksessaan ja vastineessaan ilmoittanut pääsevänsä, on asetettu hakijan esityksestä poikkeavasti ehdottomina tehorojoina vuoden 2015 alusta lukien. Kun otetaan huomioon lupamääräyksen 2b mukainen menettely siinä tapauksessa, että asetettuja puhdistustehoja ei kahtena peräkkäisenä vuotena saavuteta, ei ehdottomien puhdistustehojen asettaminen ole kohtuutonta. Jotta pintavalutus puhdistusmenetelmänä vastaa parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksia, ovat nyt asetetut tehot Vehkannevan turvetuotantoalueen vesienkäsittelyssä tarpeen.

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

Vaatimukset lupahakemuksen hylkäämisestä lohkojen 7 ja 9 turvetuotannon osalta on otettu huomioon luparatkaisussa.

Koska nyt on kyse Vaasan hallinto-oikeuden antaman päätöksen mukaisesta velvoitteesta täydentää vesistö päästöjä koskevia lupamääräyksiä, ei tässä aluehallintoviraston päätöksessä voida tutkia muistutuksissa esitettyjä vaatimuksia korvauksista ja vesistön kunnostamisesta. Tällä päätöksellä ei ole myönnetty lupaa uudelle kuormitukselle lohkojen 7 ja 9 hakemuksen tultua hylätyksi. Lupamääräysten täydentäminen on koskenut puhdistustehovaatimusten asettamista molemmille Vehkannevan ympäristöisesti käytössä oleville pintavalutuskentille.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tällä päätöksellä Vehkanevan turvetuotannon ympäristölupaan (Itä-Suomen aluehallintovirasto 12.5.2010 ja Vaasan hallinto-oikeus 24.11.2011) lisätyt lupamääräykset 2a ja 2b ovat täytäntöönpanokelpoisia tämän päätöksen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 41 §, 42 §, 43 §:n 1 momentin 1 kohta ja 46 §:n 1 momentti

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Päätöksestä ei peritä käsittelymaksua.

Aluehallintoviraston maksuista vuosina 2014 ja 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on ollut vireille asetuksen voimaan tullessa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Hakemuksen vireille tullessa (ympäristölupahakemus Itä-Suomen ympäristölupavirastoon 28.3.2008) sovellettiin ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista annetun ympäristöministeriön asetusta (1288/2006), jonka liitteen maksutaulukon mukaan 30–300 hehtaarin tuotantoalueen ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 4 600 euroa. Muutoksenhaun johdosta tuomioistuimen uudelleen käsiteltäväksi palauttaman asian maksusta vähennetään, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta päätöksestä on peritty.

Ympäristönsuojelulain 105 §

Ympäristöministeriön asetus ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista (1388/2006).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Vapo Oy

Jäljennös päätöksestä

Kinnulan kunta
Kinnulan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Keski-Suomen ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)
Keski-Suomen ELY-keskus kalatalousviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Itä-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikan ilmoitustaululla Mikkelissä ja päätöksestä kuulutetaan Kinnulan kunnan virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusosoitus liitteenä.

Antti Ylitalo

Ahti Itkonen

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Ahti Itkonen ja Antti Ylitalo (asian esittelijä).

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **17.3.2014**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Itä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Maaherrankatu 16, 50100 Mikkeli
postiosoite:	PL 50, 50101 Mikkeli
puhelin:	(vaihde) 029 501 6800
faksi:	015 760 0150
sähköposti:	kirjaamo.ita@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.